

ASKELIA

AKTIIVISUUTEEN II

**Kuullunymmärtämisharjoituksia
aikuisten maahanmuuttajien suomen kielen opetukseen
Tehtävät ja tekstien litteroinnit**

Mari Ruohonen

TURUN KRISTILLINEN OPISTO 2015

Turun kristillisen opiston oppimateriaaleja -sarja

Tekijä: Mari Ruohonen

Oikoluku: Anu Visa

Julkaisija: Turun kristillisen opiston säätiö,

Lustokatu 7, 20380 Turku, www.tk-opisto.fi

Rahoitettu Opetushallituksen tuella.

ISBN 978-952-5803-30-3

ESIPUHE

Askelia aktiivisuuteen 2 on suunniteltu aikuisten maahanmuuttajien suomen kielen opetukseen tukemaan kuullunymmärtämistaitojen harjoittelua.

Tämä materiaali koostuu äänitteistä eli audiomateriaaleista, tehtävistä ja äänitteiden litteraatioista. Tehtäviä on erityyppisiä: Helpoin tehtävätyyppi lienee oikein vai väärin -tehtävä. Hieman samankaltainen tehtävämalli on kotokoulutuksen standardoiduista lopputesteistäkin tuttu väärä sana -tehtävä, jossa yksi osoitettu sana on väärin ja opiskelijan tulee korjata sana kuulemansa perusteella oikeaksi. Mukana on myös perinteisiä monivalintatehtäviä, joissa opiskelijan tulee valita oikea vaihtoehto kolmesta tai neljästä vaihtoehdosta. Vaikein tehtävämalli on avoimet kysymykset. Niissä opiskelijan tulee kirjoittaa vastaus kysymykseen.

Lähes jokaista äänitiedostoa kohti on valittavana kaksi vaihtoehtoista tehtävää, minkä vuoksi äänitiedostoissa ei ole valmiita taukoja. Opettaja voi itse päättää, miten tauottaa äänimateriaalia. Ensimmäinen tehtävä on aina hieman helpompi kuin toinen.

Samoin kuin Turun kristillisen opiston oppimateriaaleja -sarjassa vuonna 2014 ilmestynyt *Askelia aktiivisuuteen 1 - Toiminnallisia harjoituksia aikuisten maahanmuuttajien yhteiskunnallisten taitojen vahvistamiseen*, myös *Askelia aktiivisuuteen 2* tähtää siihen, että maahanmuuttajat rohkaistuisivat toimimaan aktiivisesti ympäröivässä yhteiskunnassa. Tämän oppimateriaalin tarkoituksena on paitsi mahdollistaa puheen ymmärtämisen harjoittelu turvallisesti luokkahuoneessa opettajan johdolla, myös aktivoida opiskelijoitamme kuulemaan ja kuuntelemaan, mitä ja millaista kieltä ihmiset puhuvat luokkahuoneen ulkopuolella.

Näkemykseni mukaan moni maahanmuuttaja kokee ongelmallisena sen, että kieli, jota koulussa opetetaan ja jota opettaja luokassa puhuu, on aivan erilaista kuin kieli, jota kuullaan luokkahuoneen ulkopuolella. Opettajat osaavat puhua selkokieltä, jopa liian hyvin. Eräs opiskelijani ihmetteli joskus: ”Opettaja, miksi minä ymmärrän kaiken, mitä sinä sanot ja miksi minä en ymmärrä, kun menen kaupungille?” Tämä herätti minut: tämän jälkeen olen pyrkinyt puhumaan enemmän puhekieltä luokassa. Haastan myös muut suomen kielen opettajat tekemään samoin.

Tässä kuullunymmärtämismateriaalissa on käytetty yleispuhekieltä. Turun murretta emme ole tätä materiaalia varten äänittäneet, joten uskon, että materiaali on helposti käytettävissä eri puolilla Suomea. Hankkeessa tuotettuja äänitiedostoja voi vapaasti käyttää myös ilman tehtäviä esimerkiksi keskustelun pohjustuksena. Lisää hyödyllisiä vinkkejä aktiivisen kuuntelemisen opettamiseen löytyy Michael Rostin ja JJ Wilsonin teoksesta *Active Listening* (2013).

Toivon kaikille kollegoille antoisia opetushetkiä materiaalin parissa.

Tekijä

SISÄLLYS

IHMINEN JA LÄHIPIIRI

1. ESITTÄYTYMINEN
2. TUTUSTUMINEN
3. ASUNTONÄYTÖSSÄ

ARKIELÄMÄ JA ASIOINTI

4. KUULUTUKSIA
5. AUTOMAATTINEN VASTAAJA
6. ULKONÄKÖ

PERUSPALVELUT

7. PUHELU KELAAN
8. PUHELU PÄIVÄKODISTA

TERVEYS JA HYVINVOINTI

9. TERVEYSTARKASTUKSESSA
10. PUHELU TÖIHIN SAIRASTAPAUKSESSA
11. HÄTÄPUHELU

YHTEISKUNTA JA YMPÄRISTÖ

12. SÄÄTIEDOTUS

VAPAA-AIKA JA HARRASTUKSET

13. HARRASTUSKERTOMUKSIA
14. HARRASTUKSISTA JUTTELU
15. LENTOKENTÄLLÄ

TYÖ JA KOULUTUS

16. TYÖHAASTATTELU

LITTEROINNIT

IHMINEN JA LÄHIPIIRI

I. ESITTÄYTYMINEN

Korjaa väärä sana oikeaksi. Väärä sana on alleviivattu.

KATARIINA

Katariina on 18-vuotias.

Katariina harrastaa uimista ja kirjoittamista.

Katariinalla on kaksi koiraa ja hiiri.

MIKA

Mika on 39-vuotias.

Mikan asunnossa on kolme huonetta ja keittiö.

Mika harrastaa lukemista ja golfia.

JANINA

Janina on 16-vuotias.

Janina on kotoisin Turusta.

Janina tykkää soittamisesta.

HILKKA

Hilkka on 51-vuotias.

Hilkalla on kolme lasta ja viisi lastenlasta.

Hilkka asuu omakotitalossa.

SAKARI

Sakari on 17-vuotias.

Sakarilla on viisi veljeä.

Sakari harrastaa kitaransoittoa, partiota ja ohjelmointia.

MIRA

Mira on 15-vuotias.

Mira asuu Halisissa.

Miralla on pikkusisko.

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

KATARIINA

Kuinka vanha Katariina on? _____

Millainen perhe Katariinalla on? _____

Mitä eläimiä Katariinalla on? _____

MIKA

Kuinka vanha Mika on? _____

Millainen asunto Mikalla on? _____

Mitä Mika harrastaa? _____

JANINA

Kuinka vanha Janina on? _____

Mistä hän on kotoisin? _____

Mistä Janina tykkää? _____

HILKKA

Kuinka vanha Hilikka on? _____

Kuinka monta lastenlasta Hilikalla on? _____

Mitä Hilikka harrastaa? _____

SAKARI

Kuinka vanha Sakari on? _____

Kuinka monta veljeä Sakarilla on? _____

Mitä hän harrastaa? _____

_____

MIRA

Kuinka vanha Mira on? _____

Missä Mira asuu? _____

Millainen perhe Miralla on? _____

_____

Mitä Mira tykkää tehdä vapaa-ajalla? _____

_____

2. TUTUSTUMINEN

Korjaa väärä sana oikeaksi. Väärä sana on alleviivattu.

1. Emmalla ja Terhillä on viimeinen päivä koulussa.
2. Emma asuu Turussa, ja Terhi asuu Liedossa.
3. Terhi tulee kouluun taksilla.
4. Emma tulee normaalisti pyörällä, koska hänellä on pitkä matka kouluun.
5. Talvella Emma tulee bussilla, jos on pimeää.
6. Koulussa on seuraavaksi historian tunti.
7. Emma tykkää ruotsista.
8. Emma ja Terhi jatkavat juttelua seuraavalla viikolla.

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

1. Miksi Emmaa jännittää? _____

_____

2. Emma asuu Turussa. Missä Terhi asuu? _____

3. Terhi tulee kouluun normaalisti bussilla. Millä Emma tulee? _____

_____

4. Kuinka pitkä matka Emmalla on kouluun? _____

5. Miksi Emma tulee talvella kouluun bussilla? _____

_____

6. Mikä tunti koulussa on seuraavaksi? _____

7. Pitävätkö Emma ja Terhi ruotsin kielestä? _____

8. Milloin he jatkavat juttelua? _____

_____

3. ASUNTONÄYTÖSSÄ

Valitse a, b tai c. Vain yksi vaihtoehto on oikein.

1. Asunto on a) yksiö.
b kaksio.
c) kolmio.
2. Asunnossa on a) 35 neliötä.
b) 45
c) 55
3. Asunnon vuokra on a) 505 euroa kuussa.
b) 515
c) 550
4. Keittiö on a) pieni.
b) suuri.
c) kaunis.
5. Vesimaksu on a) 8 euroa kuussa yhdeltä henkilöltä.
b) 18
c) 19

6. Asuntoon voi muuttaa a) 1.3.
b) 1.4.
c) 1.5.

7. Takuuvuokra on a) 1010 euroa.
b) 1100
c) 1110

8. Asuntoon saa viedä a) vain koiran.
b) vain kissan.
c) koiran ja myös muita eläimiä.

9. Irtisanomisaika on vuokralaisen puolesta a) yksi viikko.
b) yksi kuukausi.
c) kolme kuukautta.

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

1. Kuinka suuri asunto on? Kuinka monta neliötä?

_____ neliötä

2. Kuinka paljon vuokra on?

_____ euroa kuussa

3. Mikä on vesimaksu kuussa yhdeltä henkilöltä?

_____ euroa

4. Milloin asunto on vapaa?

_____

5. Kuinka suuri on takuuvuokra? _____ euroa

6. Saako myös koira muuttaa asuntoon?

_____

7. Tekevätkö he määräaikaisen vai toistaiseksi voimassaolevan vuokrasopimuksen?

_____

ARKIELÄMÄ JA ASIOINTI

4. KUULUTUKSIA

Oikein vai väärin?

Kuulutus A

Tavaratalo menee kiinni viiden minuutin kuluttua.
Huomenna tavaratalo on auki klo 8 - 21.

oikein	väärin

Kuulutus B

Juna menee Tampereelle.
Juna lähtee raiteelta 6.

oikein	väärin

Kuulutus C

Juna menee Helsingistä Pietariin.
Juna lähtee klo 12.50.

oikein	väärin

Kuulutus D

Lento menee Lontooseen.
Lento lähtee portilta 27.

oikein	väärin

Kuulutus E

Laiva saapuu Maarianhaminaan klo 5.25.
Laiva saapuu Tukholmaan kello 8.40.

oikein	väärin

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

Kuulutus A

Milloin tavaratalo menee kiinni? _____

Mihin aikaan tavaratalo on huomenna auki? _____

Kuulutus B

Mihin juna menee? _____

Miltä raiteelta juna lähtee? _____

Kuulutus C

Mikä on allegro-junan uusi lähtöaika? _____

Miltä raiteelta juna lähtee? _____

Kuulutus D

Mihin lento menee? _____

Miltä portilta lento lähtee? _____

Kuulutus E

Mihin aikaan laiva saapuu Maarianhaminaan? _____

Mihin aikaan laiva saapuu Tukholmaan? _____

5. AUTOMAATTINEN VASTAAJA

Täydennä numero.

Minkä numeron valitset, jos:

haluat palvelua suomeksi? _____

haluat kysyä tv-palveluista? _____

haluat puhua laajakaistasta? _____

puhelimesi on kadonnut tai varastettu? _____

sinulla on kuuluvuusongelma? _____

haluat aktivoida liittymän? _____

6. ULKONÄKÖ

Korjaa väärä sana oikeaksi. Väärä sana on alleviivattu.

1. Uusi poikaystävä tykkää jalkapallosta ja golfista.
2. Uudella poikaystävällä on vaaleat lyhyet hiukset.
3. Uudella poikaystävällä on vihaiset silmät.
4. Uusi poikaystävä on noin 195 senttiä pitkä.
5. Uusi poikaystävä käy torilla.
6. Uusi poikaystävä on ruma.

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

1. Millainen uusi poikaystävä on? _____
_____
2. Mistä hän pitää? _____
3. Minkä väriset silmät hänellä on? _____
4. Millaiset silmät ovat? _____
5. Kuinka pitkä hän on? _____

PERUSPALVELUT

7. PUHELU KELAAN

Oikein vai väärin?

1. Mikko Helminen soittaa, koska hän haluaa kysyä asumistuesta.
2. Mikko Helminen on muuttanut uuteen asuntoon.
3. Vuokra laski 100 euroa.
4. Mikko Helminen on saanut yleistä asumistukea.
5. Muuttotilanteessa täytyy mennä Kelaan.
6. Mikko Helminen ei osaa käyttää nettiä.
7. Mikko Helminen voi soittaa uudestaan Kelaan, jos hän tarvitsee apua.

oikein	väärin

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

1. Miksi Mikko Helminen soittaa Kelaan? _____

_____

2. Kuinka paljon hänen vuokransa on noussut? _____

3. Vaikuttaako vuokrannousu virkailijan mielestä asumistukeen? _____

_____

4. Miten Mikko Helminen voi tehdä tarkistuksen? (2 eri tapaa) _____

_____

5. Miten netin asiointipalveluun pääsee kirjautumaan? _____

_____

6. Mitä Mikon täytyy tehdä, jos hän tarvitsee apua? _____

_____

8. PUHELU PÄIVÄKODISTA

Valitse a, b tai c. Vain yksi vaihtoehto on oikein.

1. Anu Heinosen pojan nimi on
  - a) Elias.
  - b) Antti.
  - c) Anton.

2. Pojalla on
  - a) pää kipeä.
  - b) vatsa kipeä.
  - c) selkä kipeä.

3. Pojan tulee hakemaan päiväkodista
  - a) äiti.
  - b) pojan sisko tai veli.
  - c) äidin mies tai pojan mummi.

4. Kuinka kauan kestää, että joku tulee hakemaan poikaa?
  - a) Noin viisitoista minuuttia.
  - b) Noin puoli tuntia.
  - c) Noin tunti.

5. Päiväkodissa poika saa
  - a) levätä.
  - b) syödä.
  - c) leikkiä.

6. Poika varmasti paranee
  - a) hitaasti.
  - b) nopeasti.
  - c) vaikeasti.

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

1. Miksi Anu Heinonen saa puhelun Nummen päiväkodista? _____

_____

2. Mikä Antonilla on? _____

_____

3. Miksi Anu ei voi mennä hakemaan Antonia päiväkodista? _____

_____

4. Kuka voi hakea Antonin? _____

_____

5. Mitä Anton voi tehdä päiväkodissa, kun hän odottaa, että pääsee kotiin tai mummin luo?

_____

6. Mitä päiväkodin työntekijä sanoo vatsataudeista? _____

_____

TERVEYS JA HYVINVOINTI

9. TERVEYSTARKASTUKSESSA

Valitse a, b, c tai d. Vain yksi vaihtoehto on oikein.

1. Terveystarkastajan nimi on
  - a) Anna Korhonen.
  - b) Niina Juntunen.
  - c) Anna Juntunen.
  - d) Niina Korhonen.

2. Anna Korhonen on voinut
  - a) huonosti.
  - b) heikosti.
  - c) hyvin.
  - d) ongelmallisesti.

3. Anna Korhonen on
  - a) 155
  - b) 166 senttiä pitkä.
  - c) 176
  - d) 177

4. Anna Korhonen painaa
  - a) 50
  - b) 60 kiloa.
  - c) 70
  - d) 80

5. Anna Korhonen syö arkisin
- a) vähän.
  - b) huonosti.
  - c) terveellisesti.
  - d) epäterveellisesti.
6. Anna Korhosella on vähän ongelmia
- a) kuulon kanssa.
  - b) näön kanssa.
  - c) kuulon ja näön kanssa.
  - d) hiusten kanssa.
7. Anna Korhonen
- a) tupakoi.
  - b) tykkää suolaisesta ruoasta.
  - c) ei tykkää suolaisesta ruoasta.
  - d) on stressaantunut.
8. Ennen verikoetta täytyy olla syömättä ja juomatta noin
- a) 2 tuntia.
  - b) 12 tuntia.
  - c) 18 tuntia.
  - d) 20 tuntia.

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

1. Miten Anna Korhonen on voinut? _____

_____

2. Kuinka pitkä Anna Korhonen on? _____

3. Kuinka paljon hän painaa? _____

4. Miten Anna Korhonen syö arkisin? _____

5. Onko Annalla ongelmia kuulon kanssa? _____

6. Mitä Anna sanoo näöstä? _____

_____

7. Mikä on Annan verenpaine? _____

8. Mikä on normaali verenpaine? _____

9. Tupakoiko Anna? _____

10. Mikä muu kuin tupakointi voi nostaa verenpainetta terveydenhoitajan mukaan?

_____

_____

11. Kuinka kauan täytyy olla syömättä ja juomatta ennen verikoetta? _____

_____

10. PUHELU TÖIHIN SAIRASTAPAUKSESSA

Korjaa väärä sana oikeaksi. Väärä sana on alleviivattu.

1. Pekka Nieminen ei voi mennä töihin, koska hänellä on vatsa kipeä.
2. Pekka Niemisellä olisi ollut tänään aamuvuoro.
3. Työvuoro olisi ollut klo 14–20.
4. Esimies hankkii Pekalle siivoojan.
5. Pekka soittaa huomenna lääkärille, jos hän on vielä sairas.
6. Esimies sanoo Pekalle, että on hyvä levätä ja juoda jotain kylmää.

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

1. Miksi Pekka Nieminen ei pääse tänään töihin? _____

_____

2. Mikä työvuoro hänellä olisi ollut tänään? _____

3. Mitä he sopivat huomisesta? _____

_____

4. Mitä Pekan täytyy muistaa tehdä? _____

_____

5. Mitä ajattelet, kuka on Johanna Heino? Miksi Pekka Nieminen soittaa juuri hänelle? _____

_____

II. HÄTÄPUHELU

Oikein vai väärin?

1. Riina on ajamassa Turun suuntaan.
2. Helsinkiin päin menevällä kaistalla on suuri sininen auto.
3. Auto on väärinpäin.
4. Auto on pyörillään.
5. Onnettomuuspaikka on Veikkolan risteyksestä 1-2 kilometriä Helsinkiin päin.

oikein	väärin

Väärä sana. Korjaa väärä sana oikeaksi. Väärä sana on alleviivattu.

1. Riina on ajamassa Helsingin suuntaan.
2. Kaistalla on suuri sininen auto.
3. Auto on kaatunut.
4. Onnettomuuspaikka on Veikkolan risteyksestä noin kymmenen kilometriä Turkuun päin.

YHTEISKUNTA JA YMPÄRISTÖ

12. SÄÄTIEDOTUS

Oikein vai väärin?

A)

1. Tänään on aurinkoista.
2. Päivän ylin lämpötila on 12–16 astetta.
3. Lapissa päivän ylin lämpötila on noin 10 astetta.
4. Kovan tuulen varoitus on lännen ja lounaan välistä tuulta 14 metriä sekunnissa.

oikein väärin

B)

1. Vettä sataa monin paikoin maan itäosassa.
2. Maan itä- ja pohjoisosassa on poutaista ja osin aurinkoista.
3. Päivän ylin lämpötila on 8–12 astetta.
4. Sateisilla alueilla ja Pohjois-Lapissa on kylmempää.

oikein väärin

Korjaa väärä sana oikeaksi. Väärä sana on alleviivattu.

A)

1. Tänään on aurinkoista.
2. Päivän ylin lämpötila on 6–8 astetta.
3. Lapissa päivän ylin lämpötila on noin 4 astetta.
4. Kovan tuulen varoitus on lännen ja lounaan välistä tuulta 40 metriä sekunnissa.

B)

1. Vettä sataa monin paikoin maan itäosassa.
2. Maan itä- ja pohjoisosassa on sumuista.
3. Päivän ylin lämpötila on 8–12 astetta.
4. Sateisilla alueilla ja Pohjois-Lapissa on lämpimämpää.

VAPAA-AIKA JA HARRASTUKSET

I3. HARRASTUSKERTOMUKSIA

Valitse a, b tai c. Vain yksi vaihtoehto on oikein.

MARIKA

1. Marika harrastaa talvisin
a) beach volleyta eli rantalentopalloa.
b) lentopalloa.
c) koripalloa.
2. Marikalla on lentopalloharjoitukset
a) kerran viikossa.
b) kaksi kertaa viikossa.
c) kolme kertaa viikossa.
3. Marika harrasti lapsena
a) lentopalloa.
b) joogaa.
c) kilpauintia.
4. Vapaa-aikana Marika tykkää
a) laittaa ruokaa.
b) siivota.
c) lukea.

JUHA

1. Juhalla on nykyisin vapaa-aikaa
a) paljon.
b) enemmän.
c) vähemmän.
2. Juha harrastaa
a) jalkapalloa.
b) sulkapalloa.
c) koripalloa.

3. Juha on pelannut sulkapalloa a) lapsen kanssa.
b) kaksi vuotta.
c) lapsesta saakka.
4. Kun on loma, Juha tykkää a) matkustaa ulkomaille.
b) perata kalaa.
c) laittaa ruokaa.

OUTI

1. Outi on harrastanut avantouintia noin a) vuoden.
b) neljä vuotta.
c) seitsemän vuotta.
2. Outi käy avannossa tavallisesti noin a) seitsemän kertaa viikossa.
b) neljä kertaa
c) kaksi kertaa
3. Outin lapset harrastavat a) sulkapalloa.
b) laulamista.
c) teatteria.
4. Outin perhe on mökillä a) joka viikonloppu.
b) vain kesällä.
c) vain talvella.

MIKA

1. Mika on harrastanut purjehdusta noin
a) kaksi vuotta.
b) viisi vuotta.
c) kymmenen vuotta.
2. Mika tykkää pelata
a) lentopalloa.
b) sulkapalloa.
c) golfia.
3. Mikan vaimo harrastaa
a) golfia.
b) kuntoilua.
c) ruoanlaittoa.
4. Mika ja vaimo
a) pyöräilevät kesällä yhdessä.
b) purjehtivat
c) katsovat televisiota

JAANA

1. Jaana on harrastanut esimerkiksi
a) koripalloa ja golfia.
b) kävelyä ja lukemista.
c) lentopalloa ja sulkapalloa.
2. Jaanalla on
a) vain vähän vapaa-aikaa.
b) paljon vapaa-aikaa.
c) vähän töitä.

3. Viime tiistaina Jaana oli a) taidenäyttelyssä.
b) teatterissa.
c) konsertissa.

4. Jaanan perheessä harrastetaan paljon a) urheilua.
b) tanssia.
c) musiikkia.

ANNA-MARIA

1. Anna-Maria rakastaa a) pelaamista.
b) laulamista.
c) kirjoittamista.

2. Anna-Maria harrasti lapsena a) jalkapalloa.
b) lentopalloa.
c) koripalloa.

3. Tilda-tytär soittaa a) pianoa.
b) viulua.
c) käyrätorvea.

4. Anna-Marian ja Tildan yhteinen harrastus on a) sienestäminen.
b) metsästys.
c) teatteri.

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

MARIKA

1. Mitä Marika harrastaa talvisin? _____
2. Kuinka usein hänellä on harjoitukset? _____
3. Mitä Marika harrasti lapsena? _____
4. Kuinka usein harjoitukset olivat? _____
5. Mitä Marika tykkää tehdä vapaa-aikana? _____
_____
6. Mikä on Marikan uusi harrastus? _____

JUHA

1. Miksi Juhalla on nykyisin vapaa-aikaa vähemmän? _____
_____
2. Mitä Juha harrastaa? _____
_____
3. Mikä on Juhan mielestä parasta sulkapallossa? _____
_____
4. Mitä Juha on viimeksi opetellut ruoanlaitossa? _____
_____
5. Milloin Juha tykkää matkustaa ulkomaille? _____
6. Mitkä ovat Juhan suosikkimaat? _____

OUTI

1. Kuinka kauan Outi on harrastanut avantouintia? _____
2. Kuinka usein hän harrastaa avantouintia? _____
3. Mitä Outi on harrastanut lapsena? _____
_____
4. Mitä Outin lapset harrastavat? _____
_____
5. Missä Outi ja hänen miehensä käyvät joskus yhdessä? _____
6. Mitä Outi tykkää tehdä perheen kanssa vapaa-ajalla? _____
_____

MIKA

1. Kuinka kauan Mika on harrastanut purjehdusta? _____
2. Missä hän harrastaa purjehdusta? _____
3. Mitä Mika tykkää pelata vapaa-aikana? _____
4. Mitä Mikan vaimo harrastaa? _____
5. Mitä Mika ja vaimo harrastavat yhdessä kesällä? _____
6. Miksi se on Mikan mielestä hyvä harrastus? _____
_____

JAANA

1. Kuinka vanha Jaana on? _____
2. Mikä on hänen intohimonsa? _____
3. Miksi Jaana tykkää rentoutua vapaa-ajalla? _____
_____
4. Missä Jaana oli viime tiistaina? _____
5. Mitä Jaanan perheessä harrastetaan paljon? _____
6. Mitä Jaanan tytär harrastaa viulunsoiton lisäksi? _____

ANNA-MARIA

1. Mitä Anna-Maria rakastaa? _____
2. Minkämaalaisia kansantarinoita hän on opetellut? _____
_____
3. Mitä Anna-Maria harrasti lapsena? _____
4. Kuinka vanha Anna-Marian tytär Tilda on? _____
5. Mitä Tilda harrastaa? _____
6. Mitä Anna-Maria ja Tilda tykkäävät tehdä yhdessä vapaa-ajalla? _____
_____

14. HARRASTUKSISTA JUTTELU

Valitse a, b, c tai d. Vain yksi vaihtoehto on oikein.

1. Mies aloitti uuden harrastuksen a) tänään.
b) eilen.
c) toissapäivänä.
d) viime viikolla.

2. Mies pelaa tiistaisin a) klo 16–17.
b) klo 17–18.
c) klo 18–19.
d) klo 19–20.

3. Vuoro maksaa yhdeltä henkilöltä a) 15 euroa ja kahdelta henkilöltä 30 euroa.
b) 7 euroa ja kahdelta henkilöltä 14 euroa.
c) 7,5 euroa ja kahdelta henkilöltä 15 euroa.
d) 17,5 euroa ja kahdelta henkilöltä 35 euroa.

4. Pelaamisesta tulee a) polvi kipeäksi.
b) selkä
c) käsi
d) nilkka

5. Sulkapallossa tulee a) hiki.
b) nälkä.
c) huono kunto.
d) uni.

6. Nainen käy a) pelaamassa sulkapalloa.
b) uimassa.
c) juoksemassa.
d) vesijuoksemassa.

7. Impivaaran uimahalli on naisen mukaan a) likainen.
b) pieni.
c) suuri.
d) lämmin.

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

1. Minkä uuden harrastuksen mies aloitti? _____

2. Kenen kanssa mies oli pelaamassa? _____

3. Milloin heillä on vuoro? _____

4. Missä vuoro on? _____

5. Mitä vuoro maksaa? _____

6. Mikä miehellä on kipeää pelaamisen jälkeen? _____

7. Mitä nainen on alkanut harrastaa pitkästä ajasta? _____

8. Missä nainen käy harrastamassa? _____

15. LENTOKENTÄLLÄ

Korjaa väärä sana oikeaksi. Väärä sana on alleviivattu.

1. Nainen matkustaa Lontooseen.
2. Nainen matkustaa lastensa kanssa.
3. He ovat matkalla neljä yötä.
4. Mies matkustaa Saksaan.
5. Mies tulee takaisin kotiin ylihuomenna.
6. Reino haluaa nukkua lentokoneessa.
7. Lapset haluavat juoda maitoa.
8. Miehen täytyy mennä asemalle, koska kuulutus tuli jo.

Kuuntele ja vastaa kysymyksiin.

1. Mihin nainen matkustaa? _____
2. Kenen kanssa hän matkustaa? _____
3. Kuinka monta yötä he ovat matkalla? _____
4. Mihin mies matkustaa? _____
5. Matkustaako mies paljon työn takia? _____
_____
6. Missä Reino ja lapset ovat? _____
7. Mitä Reino ja lapset ostavat? _____
8. Mitä ajattelet: kuka Reino on? _____
9. Mitä ajattelet: kuka Leena on? _____

TYÖ JA KOULUTUS

16. TYÖHAASTATTELU

Oikein vai väärin?

1. Kaisa Virta on 19-vuotias.
2. Kaisa Virran ammatti on lähihoitaja.
3. Kaisa Virta on nopea oppimaan uutta.
4. Hän on ollut töissä lehdenjakajana ja kaupassa.
5. Haastattelija sanoo, että vanhalla ihmisellä ei voi olla paljon työkokemusta.
6. Kaisa Virta on kuullut paljon hyvää työpaikasta.
7. Hän haluaa työpaikan, koska hän haluaa olla tekemisissä lasten kanssa.
8. Haastattelijan mukaan työnhakijalla on hyvä kampauss.
9. Työ on varmasti antoisaa, opettavaista, vastuullista ja raskasta.
10. Kaisa Virran todistus näyttää huonolta.
11. Kaisa Virta haluaa kysyä, millaiset työkaverit voivat olla.
12. Työpaikassa on kolme vuoroa.
13. Yövuoro on kello 22–7.
14. Työnantaja ottaa työnhakijaan yhteyttä puhelimitse.

oikein	väärin

Valitse a, b tai c. Vain yksi vaihtoehto on oikein.

1. Kaisa Virta on   a) 18-vuotias.
                                  b) 19-vuotias.
                                  c) 28-vuotias.

2. Hän valmistui lähihoitajaksi noin   a) viikko sitten.
  b) kaksi viikkoa sitten.
  c) kolme viikkoa sitten.

3. Kaisa Virta on   a) nopea työntekijä.
                                  b) nopea oppimaan uutta.
                                  c) hidas.

4. Kaisalla on työkokemusta   a) vain vähän.
  b) paljon.
  c) erittäin paljon.

5. Kaisa pitää   a) kauniista ihmisistä.
                                  b) ahkerista ihmisistä.
                                  c) vanhoista ihmisistä.

6. Kaisa ajattelee, että työ on varmasti   a) raskasta.
  b) helppoa.
  c) tylsää.

7. Kaisan tutkintotodistus näyttää haastattelijan mielestä

- a) huonolta.
- b) hyvältä.
- c) tavalliselta.

8. Aamuvuoro kello a) 6–14, iltavuoro kello a) 14–19 ja yövuoro kello a) 19–6

- b) 6–13, b) 14–21 b) 21–6.
- c) 5–14, c) 14–20 c) 20–6.

9. Työnantaja soittaa Kaisalle

- a) jos Kaisa saa työpaikan.
- b) jos he haluavat kysyä jotain Kaisalta.
- c) joka tapauksessa: jos Kaisa saa työpaikan tai jos Kaisa ei saa työpaikkaa.

LITTERAATIOT

IHMINEN JA LÄHIPIIRI

1. ESITTÄYTYMINEN

KATARIINA

Olen Katariina. Olen seitsemäntoistavuotias. Olen kotoisin Nousiaisista. Perheeseeni kuuluu vain minun isä ja äitini. Harrastan uimista ja lukemista. Meillä on lemmikkejä, kaksi koira ja kissa. Pidän kesästä.

MIKA

No hei. Mä olen Mika Lamminpää. Mä olen 49-vuotias. Mä asun Turussa. Mulla on vaimo ja poika. Me asutaan kerrostalossa. Meillä on neljä huonetta ja keittiö. Mä olen töissä Turun kristillisessä opistossa. Opetan suomea. Ja mä harrastan lukemista ja teatteria ja musiikkiakin silleen passiivisesti että kuuntelen musiikkia sujuvasti. Sitte taas vaimo ja poika on enempi aktiivisia muusikoita.

JANINA

Mä oon Janina. Mä oon kaheksantoista vuotta ja mä oon kotosin Raumalta. Mun perheeseen kuuluu äiti, isosisko, isä, isän kihlattu ja kihlatun kaks lasta. Mun harrastuksii on suunnistus ja mä tykkään lukemisesta. Ja mul on kolme koira lemmikkinä.

HILKKA

Olen Hilikka Ollikainen ja työskentelen opintotoimistossa. Olen 61-vuotias ja asun Härkämäessä. Perheeseeni kuuluu aviopuolison lisäksi kolme lasta, aikuisia kaikki, ja kuusi lastenlasta. Asun kerrostalossa. Työni on toimistotyötä. Ja harrastuksenani on mökkeily ja puutarhatyöt.

SAKARI

Mä olen Sakari. Olen kuustoistavuotias. Mä oon kotosin Helsingistä mutta nyt olen asunut vuoden Turussa koska olen opiskellut Turun kristillisellä opistolla. Mulla on kaks pikkuveljeä, kaks isoveljeä sekä isä ja äiti. Me asumme isän ja pikkuveljien kanssa ison talon yläkerrassa. Ja äiti asuu koiran kanssa alakerrassa. Isoveljet asuvat erillään omilla taloissaan. Mä harrastan pianonsoittoa, partiota ja ohjelmointia.

MIRA

Moi, mä olen Mira. Mä olen seitsemäntoistavuotias ja mä opiskelen Turun kristillisessä opistossa. Mä oon kotoisin Turusta. Ja mä asun Moisiossa. Mun perheeseen kuuluu mun pikkuveli Mika ja sit mun äiti ja isä. Mä en oikeastaan harrasta mitään missään ryhmässä mut mä tykkään lukea tosi paljon ja sit mä lenkkeilen. Sit mä piirrän vapaa-ajalla aika paljon ja kirjoitan paljon. Mä tykkään lukea, mä tykkään kirjoittaa, mä tykkään piirtää.

2. TUTUSTUMINEN

Moi! Mikä sun nimi on?

Moi! Mä olen Emma.

Terhi. Hauska tutustua.

Samoin. Vähän jännittää ensimmäinen päivä koulussa, kun ei tunne oikeastaan ketään.

Sama juttu. Mut nopeastihan tässä tutustuu. Asutko sä Turussa?

Joo, Turussa. Entäs sä?

Raisiossa.

Okei, Raisiossa. Tuletko normaalisti bussilla?

Bussilla joo. Entäs sinä?

Mä tulen pyörällä. Mulla on aika lyhyt matka kouluun, vaan joku kolme kilsaa. Mut talvella täytyy ehkä tulla bussilla, jos on liukasta.

Niin, totta. Mut nyt on ihana pyöräillä, kun on kiva ilma.

Niin on. Onks meillä muuten seuraavaks englannin tunti?

Ooon kai. Tykkääks sä opiskella kieliä?

Joo, tykkään englannista, mut ruotsista mä en oikein tykkää, kun en osaa sitä niin hyvin.

Joo, mulla on vähän sama. Mut hei, nyt meidän täytyy mennä tunnille, kun ope tulee.

Joo, jatketaan juttelua seuraavalla tauolla.

3. ASUNTONÄYTÖSSÄ

Hei!

Hei! Tervetuloa. Aki Nieminen.

Elina Ahonen.

Tämä on tosiaan tällainen kaksio, 45 neliötä. Sauna ja parveke löytyy. Ja vuokra on 550 euroa kuussa.

Näyttää kivalta. Mutta keittiö on tosi pieni. Maksaako vesi ja sähkö erikseen?

Vesimaksu on 18 euroa kuussa yhdeltä henkilöltä. Sähkö laskutetaan kulutuksen mukaan. Nettiyhteys kuuluu vuokraan.

Tosi hyvä! Milloin tämä vapautuu?

Tämä on vapaa huhtikuun alusta. Eli ensimmäinen päivä huhtikuuta voi muuttaa.

Kuinka suuri takuuvuokra tässä on?

Takuuvuokra on kahden kuukauden vuokra eli yhteensä 1100 euroa. Sen saat sitten tietysti takaisin, kun vuokrasuhde päättyy. Siis jos asunnossa on kaikki kunnossa.

Joo, totta kai. Se ei ole ongelma. Mutta vielä tärkeä kysymys: saako koira myös muuttaa?

Saa toki. Meillä ei ole mitään rajoituksia eläinten suhteen.

Loistavaa. Kyllä mä haluaisin vuokrata tämän. Onko vuokrasopimus määräaikainen vai toistaiseksi voimassa oleva?

Me voidaan tehdä ihan toistaiseksi voimassaoleva sopimus. Silloin irtisanomisaika on sinun puoleltasi yksi kokonainen kalenterikuukausi.

Kuulostaa hyvältä. Kirjoitetaan vuokrasopimus.

ARKIELÄMÄ JA ASIOINTI

4. KUULUTUKSIA

a) Hyvät asiakkaat. Suljemme tavaratalon 15 minuutin kuluttua. Palvelemme teitä jälleen huomenna kello kahdeksasta iltayhdeksään. Tervetuloa uudestaan.

b) Intercity-juna 911 Tampereen kautta Ouluun lähtee raiteelta 5. Hyvää matkaa!

c) Allegro-juna 37 Helsingistä Pietariin, lähtöaika ja raide ovat muuttuneet. Uusi lähtöaika on kello 12.40, lähtee raiteelta 8.

d) Finnairin lento AY 754 Lontooseen lähtee portilta 27. Matkustajia pyydetään siirtymään lähtöportille.

e) Hyvää iltaa arvoisat matkustajat! Toivotamme teidät tervetulleiksi laivaan. Arvioitu saapumisaikamme Maarianhaminaan on kello 4.25 paikallista aikaa ja Tukholmaan kello 9.40 paikallista aikaa. Mukavaa ja rentouttavaa merimatkaa!

5. AUTOMAATTINEN VASTAAJA

Tervetuloa DNA:n asiakaspalveluun.

Jos haluat palvelua suomeksi, valitse 1.

Mikäli asiasi koskee matkapuhelinasioita, valitse 1. Tv-palveluita, 2. Kotipuhelinta tai luuriliittymää, 3. Laajakaistapalveluita, 4.

Jos tarvitset puhelimeesi puk-koodin, valitse 1. Jos sim-korttisi on kadonnut tai varastettu tai jos haluat sulkea mobiilivarmenteen, valitse 2. Mikäli asiasi koskee DNA Äly, DNA Rajaton tai DNA Webbi -liittymiä, valitse 3. Jos haluat tehdä häiriöilmoituksen tai ilmoittaa kuuluvuusongelmasta, valitse 4. Muissa asioissa, odota hetki. Puhelusi yhdistyy asiakaspalveluun.

Jos asiasi koskee Äly, Webbi tai Rajaton-liittymän aktivointia, valitse nyt 1. Muussa tapauksessa odota hetki, niin yhdistämme sinut asiakaspalveluun. *(musiikkia)* Vastaamme puheluisi mahdollisimman pian.

(Lupa materiaalin käyttöön on saatu DNA:n järjestelmäpäälliköltä.)

6. ULKONÄKÖ

Hei, millanen se sun uus poikaystävä on?

No, se on tosi ystävällinen ja mukava. Se tykkää jalkapallosta ja tenniksestä.

Eiku mä tarkotin et minkänäkönen se on? Eiks sul oo kuvaa siitä?

Aaa, okei. No siis, sillä on niinku tummat lyhyet hiukset ja siniset silmät. Sen silmät on tosi söpöt ja ystävälliset. Ja sit sillä on hymykuopat. Must se on tosi kivannäköinen.

No, onks se pitkä vai lyhyt? Millanen kroppa sillä on?

No se on aika pitkä, ehkä jotain 185 senttiä. Sillä on lihaksia, se käy salilla.

Hei, näytä ny mulle sen Facebook-kuva.

Okei, oota oota. Tässä se on.

Vau! Toi on komee. Vau!

Eiks ookin?

PERUSPALVELUT

7. PUHELU KELAAN

Kela asiakaspalvelu, Merja Toivonen.

Mikko Helminen tässä hei. Soittelen noista asuntotukiasioista.

Jaahas, millainen tilanne teillä on?

No olen just muuttanut uuteen asuntoon ja mulla nousi vuokra satasen. Olisin kysynyt, miten se vaikuttaa asumistukeen.

Joo, kyllä se todennäköisesti vaikuttaa. Oletko saanut ihan yleistä asumistukea?

Kyllä, yleistä asumistukea.

Elikkä muuttotilanteessa teidän täytyy tehdä tarkistus. Sen voi tehdä verkossa asiointipalvelussa tai paperisella lomakkeella AT1. Luuletteko, että tarvitsette apua tarkistuksen tekemisessä?

En tarvii. Kyllä se varmaan onnistuu. Mä teen sen netissä, niin on helpointa.

Hyvä, onko se meidän netin asiointipalvelu tuttu teille? Sinne kirjaututaan nettipankkitunnuksilla.

Joo, kyllä mä tiedän sen.

Selvä. Ja soittakaa vain, jos tarvitsette apua. Tarvittaessa voidaan varata aika myös tänne toimistoon.

Okei, kiitos teille.

Kiitos hei.

Hei hei.

8. PUHELU PÄIVÄKODISTA

Anu Heinonen

Elias Korhonen tässä Nummen päiväkodista hei.

Hei.

Semmosta soittelen, että teidän Anton on valitettavasti sairastunut. Hän alkoi oksentaa ja valittelee, että vatsa on kovin kipeä.

No voi ei. Siis mä oon just työmatkalla enkä voi tulla itse. Mä soitan mun miehen tai Antonin mummin hakemaan häntä. Voi olla, et menee nyt vähän aikaa, ehkä joku puol tuntia, että jompikumpi pääsee hakemaan.

Selvä. Me pidetään Antonista hyvää huolta siihen asti. Hän saa levätä täällä ja odottaa, että pääsee kotiin tai mummin luo.

Kiva, hei kiitos teille ja kiitos soitosta.

Toivotaan, että Anton paranee pian. Kyllähän tollaset vatsataudit menee aina aika nopeesti ohi.

Joo, eiköhän.

Hei hei.

Hei hei.

TERVEYS JA HYVINVOINTI

9. TERVEYSTARKISTUKSESSA

Korhonen, ole hyvä, käy istumaan. Hei, Niina Juntunen, terveydenhoitaja.

Anna Korhonen, hei.

Käy istumaan siihen, ole hyvä. Mitenkäs olet voinut?

No ihan hyvin, kiitos. Ei oo ollut mitään ongelmia.

Kiva. Katsotaanpas ensin pituus ja paino. Eli tähän seisomaan. Olet 166 senttiä pitkä. Ja menisitkö tuohon vaakaan sitten. Painoa on 70 kiloa. Tämä on ihan ok. Tietysti jos saisit muutaman kilon pois, niin olisit virallisesti normaalipainossa.

Joo. Mä yritän kyllä syödä aina tosi terveellisesti arkisin ja liikkua paljon.

Se on oikein hyvä. Liikunta ja terveellinen ruokavalio auttaa jaksamaan arjessa ja antaa energiaa. Onko sinulla ollut ongelmia kuulon tai näön kanssa?

Kuulo on ok, mutta näkö, mä en oikein tiedä. Joskus tuntuu, että en näe tarpeeksi hyvin kauas.

No, voin laittaa sinulle lähetteen optikolle. Voit varata ajan itse. Näöntarkastus on ihan ilmainen.

Hyvä, kiitos.

Mitataan sitten vielä verenpaine. Eli hengitä ihan rauhallisesti ja yritä olla mahdollisimman rento. Ojenna käsivarsi. - Noin, yläarvo on 143 ja ala-arvo 84. Vähän se on koholla, normaaliarvo olisi 140 tai alle. Tupakoitko sinä?

En tupakoi.

Hyvä juttu. Kannattaa vähän katsoa, miten paljon käyttää suolaa. Ja stressi voi nostaa verenpainetta.

Joo, täytyy kyllä tarkkailla tota suolan käyttöä. Mä kyllä tykkään suolaisesta ruoasta. Mutta stressiä mulla ei ole.

Okei. Laitan sinulle vielä lähetteen verikokeisiin. Voit mennä aamulla kello 8 alkaen. Mutta sinun täytyy olla syömättä ja juomatta noin 12 tuntia ennen verikoetta.

Selvä juttu. Menen heti huomenna aamulla.

Hyvä. Haluaisitko kysyä vielä jotain?

Ei mulla ole kysyttävää. Kaikki on selvää.

Selvä, sitten se oli tässä. Kiitos hei.

Hei hei, kiitos.

10. PUHELU TÖIHIN SAIRASTAPAUKSESSA

Johanna Heino

Täällä soittaa Pekka Nieminen, huomenta.

Huomenta.

Sellasta soittelen, että mä en tänään pääse töihin. Mulla on kurkku kipeä ja kuumetta.

Voi kun ikävä kuulla. Mikä vuoro sinulla olisi tänään ollut?

Iltavuoro yhdestä yhdeksään.

Okei. Ehdin hyvin hankkia sinulle sijaisen. Mutta soitatko huomenna uudestaan, mikä on tilanne huomisen osalta?

Joo, mä soitan. Nyt olo on ainakin tosi kipee.

Selvä. Parane pian! Muista levätä ja juoda kuumaa.

Joo, mä yritän. Kiitti, hei.

Hei hei.

11. HÄTÄPUHELU

Hätäkeskus

No täällä on Riina Korhonen. Mää soittelen tästä Turunväylältä. Mä olen ajamassa itse Turun suuntaan ja tossa Helsinkiin päin menevällä kaistalla, siinä on nyt semmonen pieni punainen auto. Se on jäänyt siihen keskelle kaistaa. Se on niinku väärinpäin siinä.

Joo, pyörillään kuitenkin?

Joo, pyörien päällä on vielä. Joo on.

Ja tota noin sanotko vielä uudestaan tarkemmin sen paikan, Turunväylä?

No mä ajoin just Veikkolan risteyksen ohi. Että se on varmaan siitä joku kilsa tai kaksi.

Niin mihin siitä Veikkolan risteyksestä? Turkuun päin?

Joo, Turkuun päin.

Joo. Hei, mää hälytän sinne apua paikalle. Niin kiitoksia ilmoituksesta.

Okei hyvä joo, kiitos, kiitos hei.

YHTEISKUNTA JA YMPÄRISTÖ

12. SÄÄTIEDOTUS

A) Pilvisyys on tänään vaihtelevaa ja paikoin tulee sadekuuroja, idässä ja Pohjois-Pohjanmaalla yleisemmin. Aluksi on paikoin myös sumua. Päivän ylin lämpötila on enimmäkseen kahdestatoista kuuteentoista astetta. Lapissa kymmenen asteen tienoilla. Kovan tuulen varoitus selkämeren eteläosaan, lännen ja lounaan välistä tuulta neljätoista metriä sekunnissa.

B) Lounaasta leviää Suomeen sadealue ja päivällä vettä sataa monin paikoin maan länsiosassa. Maan itä- ja pohjoisosassa on vielä enimmäkseen poutaista ja osin aurinkoista. Päivän ylin lämpötila on kahdestatoista kahdeksaantoista astetta. Sateisilla alueilla ja Pohjois-Lapissa on viileämpää. Merialueilla varoitetaan kovasta kaakkoistuulesta.

VAPAA-AIKA JA HARRASTUKSET

13. HARRASTUSKERTOMUKSIA

MARIKA

Moi! Olen Marika, 33-vuotias. Ja harrastan lentopalloa talvisin ja beach volleyta eli rantalentopalloa kesäisin. Käyn lentopalloharjoituksissa kaksi kertaa viikossa. Lapsena harrastin kilpauintia. Ja kilpauintiharjoitukset olivat aina viisi kertaa viikossa. Se oli aika rankkaa mutta mukavaa. Vapaa-aikana tykkään lukea kirjoja ja käydä elokuvissa ja tavata ystäviä. Uutena harrastuksena on jooga. Ja sen olen aloittanut vasta tänä syksynä. Joogassa käyn kerran viiva kaksi kertaa viikossa. Ja se on oikein rentouttavaa.

JUHA

Olen Juha. Ja olen 39-vuotias. Minulla on omaa vapaa-aikaa nykyisin vähemmän, koska minulla on kaksi pientä lasta. Mutta silloin kun vapaa-aikaa on, niin harrastan sulkapalloilua, harrastan lenkkeilyä, ruoanlaittoa, oman kodin remontointia ja matkustamista. Olen pelannut sulkapalloa aivan lapsesta saakka. Ja parasta sulkapallossa on se, että se on kovaa urheilua ja se, että siinä on mukava ja tiivis kaveriporukka. Ruoanlaitossa tykkään erityisesti opetella uutta ja kokeilla uusia raaka-aineita. Viimeksi olen opetellut perkaamaan kaloja. Kun on loma, niin tykkään matkustaa ulkomaille. Omia suosikkimaitani ovat Italia ja Thaimaa.

OUTI

Mun nimi on Outi. Mä harrastan avantouintia. Ja oon harrastanut sitä noin seitsemän vuotta. Ja talvisin mä käyn sellaisessa avantouintipaikassa, jonka nimi on Saaronniemen Saukot. Ja siellä voi käydä neljä kertaa viikossa mutta yleensä me käydään noin kaks kertaa viikossa talvisin. Lapsena mä olen harrastanut muun muassa naisvoimistelua ja käsityökerhoa, pianonsoittoa, kitaransoittoa, tyttökerhon vetämistä, eli aika paljon kaikenlaisia harrastuksia. Mun lapset on myöskin käyneet avantouinnissa. Ja sen lisäksi ne harrastaa tanssimista, kitaransoittoa, laulamista ja kuntosalilla käymistä. Mun mies käy myös avantouinnissa ja sitte yhdessä me joskus käydään myös tanssimassa. Perheen kanssa vapaa-ajalla eniten me tykätään mökkeillä. Ja meillä on sellainen vapaa-ajanasunto, et se ei ole pelkkä kesämökki, vaan siellä ollaan myös talvella. Ja oikeastaan joka viikonloppu me mennään mökille.

MIKA

Mä olen Mika. Ja mä harrastan purjehdusta. Mä olen harrastanut purjehdusta varmaan tommoset kymmenen vuotta. Ja mun purjehdusharrastus lähinnä on tossa Turunmaan saaristossa ihan lähellä. Sit nuorempana mä oon harrastanut muun muassa partiota. Ja sen lisäksi paljon ulkoilua. Ja vapaa-ajalla sit sen lisäksi jos mä en oo purjehtimassa ni sit mä tykkäisin golfata eli pelata golfia. Mut et aika paljon vapaa-ajasta menee ihan ulkoillessa ja sitte kun meil on omakotitalo ni sit siinä pihahommia tehdessä. Ja sen lisäksi vaimo, vaimo perheessä on, ja vaimo harrastaa aika paljon ulkoilua ja kuntoilua. Ja yhteinen harrastus meil

on sellanen et me yritetään mahdollisimman paljon kesällä käydä yhdessä pyöräilemässä. Et se on kiva, siinä pääsee vähän luontoon ja sit saa samalla myös kuntoilua. Sellasia harrastuksia on mulla.

JAANA

Mun nimi on Jaana ja mä olen tota 52-vuotias turkulainen nainen. Ja tähän ikään mennessä olen harrastanut hyvin monia erilaisia asioita, lähtien stepistä ja ja ristipistotöistä ja ja kävelystä ja lukemisesta ja teatterista, joka on mun intohimo. Mä oon ollut monta vuotta harrastajateatterissa ja sitte oon ollut myöskin ammattijohtoiset teatterissa mut se on ollut enemmän työtä kuin sitte enää harrastusta. Vapaa-ajalla tykkään rentoutua, koska vapaa-aikaa on aika vähän. Eli vapaa-aika ei ole niin suunniteltua. Saatan, tota, lyhyellä aikavaroituksella lähteä konserttiin tai teatteriin. Viime tiistaina olin taidenäyttelyn avajaisissa katsomassa, tota, ystäväni Samun taidenäyttelyn avajaisia ja niitä töitä, jotka oli tosi mielenkiintoisia. Mun perheessä harrastetaan hyvin laajamittaisesti musiikkia. Meiltä löytyy viulisti ja kaksi pianistia ja neljä kuorolaista. Ja sitten tota mun tytär harrastaa tanssia, tämän viulunsoiton lisäksi. Ja ja tota koko perhe vaihtelevas määrin teatteria ja myös esiintyjien puolella eli olemme tekemässä teatteria.

ANNA-MARIA

Olen Anna-Maria Toivonen ja minä rakastan tarinoita ja laulamista. Laulan yleensä pitkiä kertovia ja monipolvisia tarinoita, kansanballadeja ja erityisesti kalevalaisia runoja. Esitän tarinoita myös kertoen. Erityisesti olen opetellut suomalaisia, skotlantilaisia, virolaisia, islantilaisia kansantarinoita. Ja etsin koko ajan uusia jännittäviä tarinoita jaettavaksi. Rakastan tarinoita, joissa päähenkilöt tempautuvat seikkailuihin ja selviävät sankareina. Paha saa palkkansa ja hyvä voittaa pahan. Lapsena harrastin viulunsoittoa ja jalkapalloa. Pelasin Vammalan jalkapalloseurassa ja Ilveksessä. Ihan aikuiseksi asti. Sitä olis kiva vielä joskus päästä tekemään. Minulla on tytär Tilda, joka on nyt 8-vuotias. Hän soittaa käyrätorvea. Hän on myös erityisen hyvä leikkimään. Vapaa-ajalla yleensä leikimme, käymme metsässä, sienestäminen on yhteinen harrastuksemme, tai vaan oleskelemme, luemme tai väritämme.

14. HARRASTUKSISTA JUTTELU

Mä alotin eilen uuden harrastuksen. Aloin pelata sulkapalloa.

Ai jaa. Kenen kanssa olit pelaamassa?

Yhden vanhan opiskelukaverin. Meillä on vuoro aina tiistaisin kuudesta seitsemään.

Aika kiva. Missä te käytte pelaamassa?

Impivaaran tennishallissa.

Okei. Mitä vuoro maksaa siellä?

Se maksaa 15 euroa kerta, eli kahdella jaettuna se on seitsemän ja puoli euroa kerta.

No ei oo hirveen kallista. Toi on hyvä harrastus. Ooks sä pelannu aiemmin?

Olen mä joskus koulussa, mutta en enempää. Mä ostin oman sulkapallomailankin. Ja sulkia. Käsi siinä tulee vähän kipeeksi, mutta kai siihen tottuu.

Joo, varmaan. Siinä tulee varmaan aika hyvin hiki. Ja kunto nousee kohisten.

No kyllä. Miten, onko sulla jotain uusia harrastuksia?

No joo, mä aloin käydä vesijuoksemassa taas pitkästä aikaa.

Ai kun kiva. Missä sä käyt?

Tuolla Impivaaran uimahallissa. Se on kiva, kun se on niin iso halli. Vesijuoksun jälkeen on ihana mennä saunaan ja rentoutua.

No joo, kuulostaa tosi mukavalta.

15. LENTOKENTÄLLÄ

Elisa, hei!

Hei!

Mitäs sinä? Minne matka?

Me mennään Reinon ja lastenlasten kanssa Pariisiin. Ollaan kolme yötä. Sunnuntai-illalla tullaan takaisin. Entäs sinä?

Olen menossa työmatkalle Tukholmaan. Nopea reissu, tulen jo huomenna takasin kotiin.

Niin sulla on työn kautta paljon matkustelua?

No ei nyt niin paljon. Silloin tällöin Tukholmaan ja joskus Saksaan. Missäs Reino ja lapset on?

Ne meni ostamaan kioskilta limsaa ja pockareita. Reino haluaa lukea lentokoneessa ja lapset pyysi limsaa.

Okei. No mut hei, nyt mun täytyy mennä tonne portille, kun ne kuulutti jo. Kerro terveisiä Reinolle ja lapsille.

Joo, mä sanon. Ja kerro säkin Leenalle.

Kerrotaan. Hauskaa Pariisin matkaa!

Kiitos. Hyvää työmatkaa! Nähdään.

Joo, heippa.

Hei.

TYÖ JA KOULUTUS

16. TYÖHAASTATTELU

Hei, tervetuloa. Mika Mäkinen.

Hei, kiitos. Kaisa Virta, hauska tavata.

Mennään tuonne mun työhuoneeseen. Käy istumaan.

Kiitos.

No niin. Kertoisitko ensin vähän itsestäsi.

Joo, elikkä mä oon 18-vuotias ja kotoisin Turusta. Valmistuin lähihoitajaksi pari viikkoa sitten. Mä olen sosiaalinen, rehellinen, avoin ja tulen toimeen tosi monenlaisten ihmisten kanssa.

Kuulostaa oikein hyvältä. Tota, mitkä on sun keskeisimmät vahvuudet ja heikkoudet?

No, vahvuuksia on sosiaaliset taidot ja mä olen nopea oppimaan uutta ja soveltamaan sitä käytännössä. Työkokemusta mulla ei ole paljon, kun olen näin nuori vasta, mutta uskon, että opin nopeasti myös työssä. Olen mä ollut töissä lehdenjakajana ja kesätöissä kaupungin puutarhassa.

No näinhän se on, että nuorella ei voi olla paljon työkokemusta alalta. Öö, mikä sut sai hakemaan tätä paikkaa? Mikä sua tässä työssä kiinnostaa erityisesti? Miksi haluat työskennellä vanhusten parissa?

No, olen kuullut paljon hyvää tästä paikasta. Ja olen aina tykännyt vanhoista ihmisistä. Mulla on esimerkiksi tosi läheiset välit mun isovanhempiin ja tykkään olla heidän kanssaan. Ja tosiaan kun mulla on nyt toi lähihoitajan koulutus, niin tämä on sopiva työpaikka mulle.

Tosi mukava kuulla, että sulla on hyvä asenne. No, minkälaisia odotuksia sulla on tästä työstä?

Tämä työ on varmasti hyvin vastuullista ja raskasta, mutta samalla myös antoisaa ja opettavaista.

Kyllä, olet oikeassa. Oliko sulla siinä sun tutkintotodistus?

Joo, tässä.

No, tämänhän näyttää hyvältä. Sulla on sujunut opinnot hienosti.

No kyllä, kiitos.

Uskoisin että tässä oli kaikki tiedot, että saadaan valinta tehtyä. Olisko sulla jotain kysyttävää minulta?

Millaiset työajat voi olla?

Meillä on kolmivuorotyö eli on aamuvuoro kello 6 - 14, iltavuoro kello 14 - 20 ja yövuoro kello 20 - 6. Miltä se kuulostaa?

Ihan hyvältä. Kyllä mä olen valmis vuorotyöhön.

Hyvä, jos sulla ei ole muuta kysyttävää niin tämä riittää. Me ollaan ens viikon aikana suhun puhelimitse yhteydessä joka tapauksessa eli valittiin me sua tai ei.

Tämä vaikuttaa kyllä tosi mielenkiintoiselta työltä, että kiitos vaan tästä mahdollisuudesta.

Kiitos että pääsit tulemaan. Hyvää päivänjatkoa!

Kiitos samoin. Hei.